

Belangrijke data

Zaterdag	10 november	Tuindag van 09.00 - 12.00 uur
Vrijdag	9 november	Sint Maartenfeest in de dinsdaggroep; aanvang 11.30 u
Maandag	12 november	Sint Maartenfeest in de maandaggroepen aanvang 11.30 u
Dinsdag	20 november	en 16.00 u. Ouderavond voor Sint dinsdaggroep; aanvang 19.30 u.
Donderdag	22 november	Ouderavond voor de maandaggroepen; aanvang 19.30
Dinsdag	4 december	Sint Nicolaasfeest dinsdaggroep
Donderdag	6 december	om 11.00 u. Sint Nicolaasfeest maandaggroepen om 11.00 u en om 15.30 u.

We hopen dat het een mooie tijd wordt met heel veel lichtjes binnen en in ons zelf. Warme herfstgroet, Ria en Mirjam.

Nieuwsbrief

November 2012

- Sint Maarten
Geschiedenis Sint Maarten
Sint Maarten Nu
Herfst Jaartafel
Liedjes die we zingen
Sint Maarten op de groepen
- Pantoffels, laarzen en jassen
- Sint Nicolaas
Sint Nicolaas op de groepen
Sint Jaartafel
- Nieuws van de groepen
- Belangrijke data

Nieuws van de dinsdag- vrijdaggroep

De warme zonnestralen van de zomertijd hebben we uitgezwaard tijdens het Oogstfeest. We genoten van zelf gemaakte appelmoes en de heerlijke pannenkoekjes. Lief klein vrouwtje Appelwang deed graag met ons mee!

Nu is het herfsttijd, vol bewondering bekijken we de gekleurde bladeren die we vinden in de tuin of op het pad. We zingen over de (soms onstuimige) wind, de kabouters, de paddenstoel en de bomen. Ingetogen oefenen we het lopen met de lampion voor het eerste lichtfeest, Sint Maarten,. Spannend hoor!

Jille heeft inmiddels afscheid van ons genomen en is naar de kleuterschool gegaan. We missen haar nog elke speelochtend. Ilse en Pasquale zijn bij ons in de groep gekomen, dapper spelen en zingen zij met ons mee. Samen met onze vrijwilligers Monnica, Maxime, Bea en Lena hoop ik dat we een fijne tijd tegemoet gaan.

Gezellige herfstgroetjes van Juf Mirjam.

Het spel waar zij voor de vakantie van de oudste aan mochten deelnemen, creëren zij nu zelf. Op hun beurt geven zij nu de kleintjes af en toe een rolletje. Ieder jaar komt de cirkel weer rond, als klein "ukken pukje" komt je peuter de speelgroep binnen en als ouders stel je jezelf de vraag: redt hij/zij het wel in een grote groep peuters?

Maar aan het einde van het schooljaar zie je hoe je kleintje gegroeid is en zelf al die "gewaagde" dingen doet en het spel gaat bepalen.

De eerste weken zijn altijd druk en voor iedereen intensief, gelukkig zijn we goed uitgerust en kunnen het nodige verzetten. Nu zijn de meeste nieuwe peuters gewend en weten zij een beetje hoe de ochtend verloopt. Als juf hen vertelt dat we eerst een broodje eten, daarna kabouter Pim in bed leggen en dat dan papa/mama er zijn, zie je aan hun gezichtjes dat ze het begrijpen.

In de groepen daalt de rust neer, wordt steeds meer gespeeld en heeft iedereen al aardig zijn/haar plekje gevonden. Sommige kleintjes krijgen in de kring of aan tafel een plekje dicht bij juf, veilig en een goede plek om alles rustig te bekijken.

Warme herfstgroetjes, juf Ria

Sint Maarten

De Geschiedenis

Maarten was de zoon van een rijke koopman. Lang geleden was hij soldaat in het Romeinse leger.

Op een dag reed Maarten met een groepje soldaten naar een grote stad. Het was koud en mistig. Maarten had zijn lange mantel goed om zich heen geslagen. Zo had hij het heerlijk warm. Ze hadden haast, want ze wilden voor donker binnen de stadsmuren zijn.

Toen ze bij de stadspoort aankwamen, stapte er plotseling een arme man op hem af. Hij had geen schoenen, geen jas en geen sokken aan. Je kon aan hem zien dat hij het erg koud had. "Wat is er met jou aan de hand?" vroeg Maarten. "Ach", bibberde de man, "ik heb het koud en ik heb zo'n honger".

Maarten dacht even na. Hij zou zijn mantel wel willen geven.

Maar in die tijd mochten soldaten zonder mantel de stadspoort niet in. De mantel hoorde bij hun uniform. Wat moest Maarten nu doen? Hij kon die arme man daar toch niet zo maar laten staan?

Plotseling kreeg hij een goed idee. "Ik geef hem de helft van mijn mantel. Dan kan ik de andere helft omgeslagen houden!" Hij deed zijn mantel af. Trok zijn zwaard en hakte de mantel in twee stukken. Eén stuk gaf hij aan de arme man. En één stuk sloeg hij zelf om zijn schouders. Daarna pakte hij zijn geldbuidel en gaf de man wat geld. De arme man was erg blij. Nu had hij een mantel tegen de kou en wat geld om eten te kopen. Hij bedankte Maarten en vertrok. En Maarten? Die reed daarna tevreden met zijn soldaten de stad binnen.

Sint Maarten Nu

Sint Maarten wordt gevierd op 11 november, midden in de herfst. De bomen worden weer kaal en het is vroeg donker. Het is een echt kinderfeest. De traditie is dat kinderen zelf een lantaarntje (lampion) maken van papier, karton, een uitgeholde suikerbiet of pompoen of een blikje met een kaarsje erin.

Hiermee gaan ze 's avonds als het donker is in optocht langs de huizen. Aan de deur zingen ze een aantal liedjes. In ruil hiervoor krijgen ze een kleine attentie. Ook in Hilversum is het Sint Maartenfeest in opkomst. In sommige straten spreken een aantal ouders samen af en halen wat lekkers in huis en ook diverse scholen organiseren een lampion optocht.

De Herfst jaartafel

De jaartafel is veranderd van het zomers geel en groen, in okergeel, oranje, bruin en rood. De bloemenkinderen verdwijnen om bij Moeder Aarde uit te rusten en nieuwe krachten op te doen voor de volgende lente. De herfstgave verschijnt langzaam op de tafel tot deze gevuld is met een goede oogst voor de komende winter. Voorzichtig komt er al een peuter met een kastanje of een mooi blad aan om op de tafel neer te leggen. Ook de klas gaan we versieren met mooie bladeren, kastanjes, eikels etc.

De kabouters, die altijd heel erg tot de verbeelding van een peuter spelen, verschijnen op de jaartafel en zoeken een mooi plekje.

Zo wordt het steeds drukker op de tafel en genieten we van alle mooie herfstkleuren en de oogst van september.

nog meer te oogsten was. En daar ontdekte we de lavendel en deze hebben we samen met de peuters geoogst, de geurende bloementjes eraf gehaald en daarvan een heerlijk geurzakje gemaakt.

Ook hebben we geplakt met mooie kleurtjes papier waarvan we een tafereeltje maken om daarmee het raam te versieren. Tot de kerstvakantie vieren we een aantal jaarfeesten die snel op elkaar volgen, Sint Maarten, Sint Nicolaas, Advent en Kerst. De natuur trekt zich steeds meer terug en het wordt buiten al vroeg donker. Binnen gaat de lamp sneller aan en wij gaan begin november het eerste lichtfeest "Sint Maarten" vieren.

De maandaggroepen

Voor en kort na de zomervakantie hebben we van een grote groep kinderen (Lindsay, Hassan, Pien, Ravi, Dani, Noah, Linde, Sarah, Bobbi, Lasse, Deesse, Sherena) afscheid genomen maar gelukkig zijn er na de vakantie ook weer peuters ingestroomd.

Mirthe, Bram, Stan, Leah, Maya, Lars, Alex en Santino allemaal van harte welkom in de maandaggroepen en we wensen jullie een hele fijne tijd bij ons op de speelzaal.

Na de grote vakantie is het voor de peuters altijd weer even wennen aan de nieuwe groep. Voor de nieuwe peuters, maar ook voor degene die al langer in de groep zaten ontstaat er weer een heel nieuwe situatie. Een aantal van hen zijn nu de "grote" peuters geworden.

alleen als we ze vaak herhalen. Maar nu is de tijd gekomen om uit volle borst de liedjes van Sint Nicolaas te zingen. En straks als de advent begint de kerstliedjes. De pieten petten en het Sinterklaas kostuum zijn beiden uit de kast gehaald en met deze "verkleed" kleren kunnen de peuters zich even Sint of Piet voelen.

Nieuws van de groepen

Nieuws van de maandag- donderdaggroepen

De eerste periode van het schooljaar ligt achter ons en we hebben alweer kunnen genieten van de herfstvakantie. In de eerste weken van het nieuwe schooljaar zijn we nog zoveel als mogelijk naar buiten geweest om in onze peupertuin te spelen en te genieten. Op dit moment is het heerlijk herfstweer, maar meneer de wind en de regen wolken hebben zich ook al laten zien. De bladeren van de bomen kleuren prachtig rood/oranje en vallen samen met de eikels, kastanjes en dennenappels naar beneden waar een prachtig herfsttapijt ontstaat.

Het eerste jaarfeest, het feest van Sint Michael hebben we met de peuters in de groepen gevierd. Van heerlijke appels hebben we appelmoes gemaakt en alle peuters kregen een appelvrouwtje mee naar huis. Aan het "Michaels feest" zijn oogst- en dankfeesten gekoppeld, met de peuters vieren wij het als oogstfeest de maanden september /oktober zijn de oogstmaanden. Omdat de druiven van onze druivenrank zo lekker waren en we die dus bij het fruit eten hebben opgegeten zijn we in de peupertuin rond gaan kijken wat er

De volgende liedjes zingen we in de Herfsttijd

- Herfst, herfst wat heb je te koop....
- - Op een grote Paddenstoel....
- - Zie je de kastanjes aan de bomen....
- - Eekhoorn pluim, met je mooie staart....

In de deze periode laten we ook Zilverdraad onze spin naar boven klimmen met het versjes:

" Zilverdraad de kleine spin, klom voorzichtig haar webje,
Ze wilde eens even gaan kijken, of het webje haar wel wat
zou lijken.

Of de draadjes goed zijn gespannen, zodat ze er vliegjes
mee kan vangen.

Zilverdraad was heel tevreden en klom weer snel naar
beneden".

Het is ontzettend spannend om naar "Zilverdraad" te kijken die naar boven klimt en als ze haar webje heeft bekeken weer heel snel terug kruipt in haar holletje. De peuters krijgen er geen genoeg van en we laten Zilverdraad dan ook wel drie tevoorschijn komen. Steeds wordt er geroepen, nog een keer...

Naast de herfst liedjes/versjes zingen we de Sint Maarten liedjes voor het feest van Sint Maarten.

- Lampionnetje, lampionnetje....
- Ik loop hier al met mijn lantaarn....
- Sinte, Sinte Maarten....
- Sint Martinus Bisschop....
- Elf november.....

Op de speelzaal hebben we een prachtig prentenboek met het verhaal van Sint Maarten, in deze periode vertellen we dit aan de kinderen.

Liedjes voor Sint Maarten

Ik loop hier met mijn lantaarn,
en mijn lantaarn met mij.
Daar boven stralen de sterren,
beneden stralen wij.
Mijn licht is aan,
ik loop vooraan,
ra-bimmel ra-bammel ra-boem.
Mijn licht is uit,
ik ga naar huis,
ra-bimmel ra-bammel ra-boem.

Lampionnetje, lampionnetje,
schijn maar in de donk're nacht.
Als een sterretje, als een zonnetje
licht heeft steeds geluk gebracht

Sinte sinte Maarten
De koeien hebben staarten
De meisjes hebben rokjes aan
Daar komt Sinte Maarten aan.

Elf november is de dag,
dat mijn lichtje,
dat mijn lichtje.
Elf november is de dag,
dat mijn lichtje branden mag

De jonge peuter leeft nog in de wereld van de Sint, Zwarte Piet is op de achtergrond. Sinterklaas is de persoon die de peuter tegemoet treedt, hij is vriendelijk, lief en geeft een cadeautje. Het kleine kind leeft in de wereld die "goed" is. Met hen zetten we de schoen, zingen uit volle borst en gaan de volgende morgen samen kijken wat de Sint gebracht heeft. Wij, de volwassenen proberen de kleintjes vooral de sfeer van deze tijd mee te geven, ze niet te overladen met cadeaus, er zelf veel lol aan te beleven en samen met het hele gezin van deze spannende en fijne tijd te genieten (naast alle drukte die er natuurlijk ook is).

Sint Nicolaasfeest op de groepen

Dit feest vieren we in de dinsdaggroep op **dinsdag 4 december om 11.00 uur**.

En in de maandag-, donderdaggroepen op **donderdag 6 december 's morgens om 11.00 uur** en 's middags om **15.30 uur**.

Jaartafel

Op de jaartafel zijn tegen die tijd alle kabouters met hun lampionnetjes verdwenen en is de Sint samen met zijn Pieten gearriveerd. Ook zien we er de boot, het paard, de schoorsteen en natuurlijk de zak met de cadeautjes erin staan. In de afgelopen week hebben we aan de peuters nog vaak het Sint- Maarten verhaal verteld en met hen vol enthousiasme de Sint- Maarten liedjes gezongen. Het is voor een peuter heerlijk om de liedje echt mee te kunnen zingen en dat gaat

Er werden in die tijd ook vele offers gebracht om de goden gunstig te stemmen. Een naklank van deze offergaven vinden we nu terug in allerlei Sinterklaas lekkernijen: suikerbeesten, deegfiguren (taai-taai, speculaas), vruchten, noten (marsepein, amandelspijs) en voor de schimmel leggen we ook altijd wat klaar (wortel, brood, water).

Ook de Christelijke invloed is waarneembaar. De bisschop van Myra (geboren in Turkije ca 270) is een heilige die vele volken heeft aangesproken. In Rusland wordt hij vadersje Nicola genoemd en is daar heel belangrijk. Het medeleven en medelijden hebben met je medemens, elkaar helpen en in liefde naar elkaar kijken is een Christelijk aspect dat je bij onze Sinterklaas terug vindt. Ook het geven van cadeautjes aan elkaar als "plaatsvervanger" van de Sint.

Sinterklaas is een liefdevolle figuur die zijn goede werken bij nacht doet, vergezeld van zijn Zwarte Piet. De altijd vrolijke, gulle, beweeglijke grappenmaker. We lachen om hem en genieten als hij iets ondeugends doet, iets stouts met een schuin oogje naar Sinterklaas, grenzen verkend, we herkennen in hem een bruisende vitaliteit, vol fantasie en plagerijtjes, we maken uit zijn naam onze plagende gedichten en surprises. De levenslustige Piet heeft verjongende levenskracht, hij verlost ons uit de zwaarte, brengt ons in beweging. Sinterklaas en Zwarte Piet zijn Kindervrienden, letterlijk en figuurlijk: Vriend van het Kind dat in ieder van ons leeft.

Sint Martinus Bisschop
roem van alle landen.
Dat wij hier met kaarsjes lopen,
is voor ons geen schande.
Hier woont een rijk man
die ons wel wat geven kan.
Geef een appel of een peer
kom 't hele jaar niet weer.

Sint Maarten op de groepen

Het Sint Maarten feest vieren we op **vrijdag 9 november** om **11.30 uur** met de dinsdag-,vrijdaggroep.

Op **maandag 12 november** vieren we het met de maandagochtendgroep om **11.30 uur** en met de middaggroep om **16.00 uur**.

Alle ouders zijn van harte welkom om dit samen met hun peuter te komen vieren.

Pantoffels, laarzen, jassen

Nu de herfst is ingetreden spelen we meer binnen en gaan vaker knutselen. Maar als het even kan gaan we toch iedere ochtend/middag met de peuters naar buiten. Hollandse kindertjes moeten wel tegen een beetje miezel, wind en kou kunnen. Bij regen gaan we in het huisje zitten om daar liedjes te zingen of een verhaaltje te vertellen. Ook kunnen we blad vegen en met zand (uit de zandbak) in het huisje spelen. En de fanatieke schommelaars zitten natuurlijk op de schommel. Op deze manier krijgen we toch even een frisse neus en hebben daarna heel veel trek in ons broodje of crackertje.

Daarom vragen wij jullie om de hier rekening mee te houden, de jassen (uit de auto) niet vergeten en als het nat weer is laarzen mee te geven. Neem voor binnen a.u.b. pantoffels of zomerschoenen mee (die passen volgend jaar toch niet meer), zodat wij ze kunnen verwisselen.

Binnen mogen de peuters niet met rubber laarzen spelen. Het is voor de kindervoetjes niet gezond om de hele ochtend met rubber laarzen aan binnen te spelen.

Als we buiten hebben gespeeld en de broeken zijn nat geworden is het ook erg handig wanneer er in de tas een extra droge broek zit.

Als je peuter een luiebroekje draagt doe dan in zijn/haar tas ook nog een gewone luijer, het is bij een verschooning heel omslachtig om alle broeken/maillots, schoenen etc. uit te trekken voor een ander luiebroekje. Vergeet ook niet om billendoekjes in de tas te doen.

Niet iedere peuter herkent zijn eigen jas, tas of laarzen (of misschien is die van een ander toch mooier) daarom de vraag om al deze zaken van een naam te voorzien.

Sint Nicolaas

Voor ieder kind vormt het feest van Sinterklaas ongetwijfeld een hoogtepunt in het jaar. De statige vriendelijke oude man met zijn geheimzinnige/vrolijke pieten. Het "zomaar" krijgen van cadeaus (van een goedheiligman nog wel), de spanning en drukte eromheen, dit alles beleven de kinderen heel intens.

Het sinterklaasfeest komt zowel vanuit het Germaanse verleden (God Wodan) als vanuit de christelijke traditie (Bisschop van Myra).

Vanuit het Germaanse verleden zien we dat er in de midwintertijd grote feesten worden gevierd. Deze hadden over het algemeen te maken met de terugkeer

van de zon, met vruchtbaarheid en met het feit dat de aarde helemaal ingeademd (in ruste) is, geen groene bladplanten met in- en uitademing meer.

De goden die vooral vereerd werden waren Wodan (Odin) die ook wel schimmelrijder werd genoemd, de bokkerijder (kerstbok in Zweden) en Freijer of everzwijn (marsepein varken). Deze laatste godheid was een uitgesproken vruchtbaarheidsgod.